

**Bruxelles, 24. listopada 2024.
(OR. en)**

14750/24

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0171(COD)**

**CODEC 1973
TRANS 445
MAR 170
OMI 95
ENV 1030
DROIPEN 223
PE 243**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju sankcija, uključujući i kaznene sankcije, za kažnjiva djela onečišćenja – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu i postupak ispravka (Strasbourg, 10. travnja 2024. i 22. listopada 2024.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljen je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije s ciljem postizanja dogovora o tom zakonodavnom predmetu u prvom čitanju.

¹ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

Navedeni predmet² trebao je biti podvrgnut postupku ispravka³ u Europskom parlamentu nakon što je saziv Europskog parlamenta na odlasku donio svoje stajalište u prvom čitanju.

II. GLASOVANJE

Na sjednici održanoj 10. travnja 2024. Europski parlament donio je amandman 50 (bez pravno-jezične redakture) na prijedlog Komisije i zakonodavnu rezoluciju, koji predstavljaju stajalište Europskog parlamenta u prvom čitanju. To stajalište odražava privremeni dogovor među institucijama.

Nakon što su pravnici lingvisti izradili završnu verziju donesenog teksta, Europski parlament 22. listopada 2024. odobrio je ispravak stajališta donesenog u prvom čitanju.

S obzirom na taj ispravak Vijeće bi trebalo moći odobriti stajalište Europskog parlamenta kako je navedeno u Prilogu⁴ ovoj napomeni, čime bi se završilo prvo čitanje za obje institucije.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Europskog parlamenta.

² 10819/24 + COR 1.

³ Članak 251. Poslovnika Europskog parlamenta.

⁴ Tekst ispravka naveden je u Prilogu. Prikazan je u obliku pročišćenog teksta u kojemu su izmjene prijedloga Komisije istaknute podebljanim slovima i kurzivom. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P9_TA(2024)0202

Izmjena Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju sankcija za povrede

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 10. travnja 2024. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju sankcija, uključujući i kaznene sankcije, za kažnjiva djela onečišćenja (COM(2023)0273 – C9-0187/2023 – 2023/0171(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2023)0273),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 100. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0187/2023),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 20. rujna 2023.¹,
 - nakon savjetovanja s Odborom regija,
 - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 28. veljače 2024. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ribarstvo,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za promet i turizam (A9-0365/2023),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili

¹ SL C, C/2023/872, 8.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/872/oj>.

namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;

3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 10. travnja 2024. radi donošenja Direktive (EU) 2024/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2005/35/EZ u pogledu onečišćenja s brodova i uvođenju upravnih sankcija za kršenja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

nakon savjetovanja s Odborom regija **■** ,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ SL C, C/2023/872, 8.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/872/oj>.

² Stajalište Europskog parlamenta od 10. travnja 2024.

budući da:

- (1) Cilj je pomorske politike Unije ostvariti visok stupanj sigurnosti i zaštite okoliša. To se može postići djelovanjem u skladu s međunarodnim konvencijama, pravilnicima i rezolucijama, a da se istodobno zadrži sloboda plovidbe kako je predviđeno Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora.
- (2) Međunarodna konvencija o sprečavanju onečišćenja mora s brodova („Konvencija Marpol 73/78”) **Međunarodne pomorske organizacije (IMO)** predviđa opće zabrane ispuštanja s brodova u more, ali ujedno uređuje uvjete pod kojima se određene tvari mogu ispuštati u morski okoliš. ***Konvencija Marpol 73/78 sadržava iznimke za ispuštanje onečišćujućih tvari koje podliježu njezinim priložima, a koje se ne smatraju kršenjem ako su ispunjeni navedeni uvjeti. Tim se priložima ne izuzimaju slučajevi u kojima su oni odgovorni za štetu djelovali ili s namjerom uzrokovanja štete ili su je prouzročili nepažnjom i znajući da će vjerojatno doći do štete.***

- (3) Od donošenja Direktive 2005/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³ Konvencija Marpol 73/78 i njezini prilozi bili su predmet važnih izmjena, a izmjenama su uvedene strože norme i zabrane ispuštanja tvari s brodova u more. Trebalo bi uzeti u obzir te promjene , kao i iskustvo stečeno u provedbi Direktive 2005/35/EZ.
- (4) *Iako je jedan od glavnih ciljeva ove Direktive prenošenje važnih izmjena Konvencije Marpol 73/78 u pravo Unije, ažuriran i potpun tekst Konvencije Marpol 73/78 i priloga povezanih s njome nije javno dostupan. Zbog toga je sektoru, građanima i upravi teško dobiti odgovarajući pristup tekstu Konvencije Marpol 73/78 i ostalim sličnim konvencijama IMO-a.*
- (5) *Države članice trebale bi u okviru IMO-a raditi na tome da cjeloviti i ažurirani tekstovi konvencija IMO-a, uključujući Konvenciju Marpol 73/78 i njezine priloge, budu besplatno dostupni javnosti.*

³ Direktiva 2005/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o onečišćenju mora s brodova i uvođenju sankcija uključujući i kaznene sankcije, za kažnjiva djela onečišćenja (SL L 255, 30.9.2005., str. 11.).

- (6) Direktivom (EU) 2019/883 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ osigurava se isporuka brodskog otpada u luke Unije u kojima se otpad sakuplja u odgovarajućim lučkim uređajima za prihvrat. Izvršavanje Direktive (EU) 2019/883, zajedno s Direktivom 2005/35/EZ, jedan je od ključnih instrumenata za sprečavanje onečišćenja s brodova. Kako bi se osigurao djelotvoran, integriran i koherentan sustav izvršavanja u pogledu odredaba Direktive (EU) 2019/883 o isporuci otpada lučkim uređajima za prihvrat, Direktivu 2005/35/EZ trebalo bi izmijeniti kako bi se njezino područje primjene proširilo na priloge od IV. do VI. Konvenciji Marpol 73/78 radi odvrćanja brodova od nezakonitog ispuštanja onečišćujućih tvari u more umjesto da ih isporučuju u lučke uređaje za prihvrat u skladu s Direktivom (EU) 2019/883.

⁴ Direktiva (EU) 2019/883 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o lučkim uređajima za prihvrat isporuke brodskog otpada, izmjeni Direktive 2010/65/EU i stavljanju izvan snage Direktive 2000/59/EZ (SL L 151, 7.6.2019., str. 116.).

- (7) Područje primjene Direktive (EU) 2019/883 ne obuhvaća Prilog III. Konvenciji Marpol 73/78 jer se pakirana roba ne svrstava u otpad stoga se obično ne isporučuje u lučke uređaje za prihvrat. Međutim, i ne može se isključiti mogućnost da bi se štetne tvari koje se prevoze u pakiranom obliku mogle nezakonito izbacivati u more. Stoga bi područje primjene Direktive 2005/35/EZ trebalo proširiti da obuhvaća Prilog III. Konvenciji Marpol 73/78. U skladu s tim, izbacivanje štetnih tvari trebalo bi biti zabranjeno na temelju Direktive 2005/35/EZ, osim ako nadležna tijela utvrde da je takvo izbacivanje bilo potrebno radi sigurnosti broda ili spašavanja života na moru. ***U tom pogledu, ispuštanja navedena u ovoj Direktivi ne uključuju potapanje na temelju Londonske konvencije o sprječavanju onečišćenja mora potapanjem otpada i drugih tvari iz 1972. i njezina Protokola iz 1996.***

- (8) Konvencija Marpol 73/78 uključuje emisije iz brodova u definiciju ispuštanja iz njezina članka 2. Prilog VI. Konvenciji Marpol 73/78 bavi se sprečavanjem onečišćenja zraka s brodova. Prilogom VI. i odgovarajućim smjernicama IMO-a o sustavima za pročišćavanje ispušnih plinova (Rezolucija MEPC.340 (77)) brodovima se omogućuje upotreba sustava za pročišćavanje ispušnih plinova kao alternativne metode usklađivanja za smanjenje emisija sumporovih oksida (SO_x). Prilogom VI. Konvenciji Marpol 73/78 reguliraju se ostaci ■ iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova zabranom njihova ispuštanja u more i zahtijevanjem njihove isporuke u odgovarajuće lučke uređaje za prihvrat ■. Direktivom (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ međunarodne norme koje se odnose na sumporove okside (SO_x) prenose se u pravo Unije, a Direktivom (EU) 2019/883 osigurava se isporuka ostataka iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova u lučke uređaje za prihvrat. S obzirom na to da ostaci ■ iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova uzrokuju onečišćenje morskog okoliša, u slučaju nezakonitog ispuštanja trebale bi se primjenjivati sankcije predviđene Direktivom 2005/35/EZ. ■

⁵ Direktiva (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima (SL L 132, 21.5.2016., str. 58.).

- (9) *„Ispuštena voda”, kako je definirana u Okružnici MEPC.1/Circ.899 i u Rezoluciji MEPC.340(77), može se ispuštati izravno iz broda ako je u skladu s kriterijima kvalitete ispuštene vode utvrđenima u smjernicama IMO-a za sustave za pročišćavanje ispušnih plinova. Međutim, ispuštena voda iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova mogla bi utjecati na ekosustav iako je u skladu s Konvencijom Marpol 73/78. U tom slučaju država članica može uvesti ograničenja koja se mogu temeljiti na evaluaciji provedenoj primjenom metodologije za procjene rizika i učinka sadržane u smjernicama koje je izradio IMO, a preporučio Odbor za zaštitu morskog okoliša (MEPC). U tom slučaju, „ispuštena voda“ uzrokuje onečišćenje morskog okoliša te bi se u slučaju nezakonitog ispuštanja trebale primjenjivati upravne sankcije predviđene Direktivom 2005/35/EZ, pri čemu se uzima u obzir MEPC.1/Circ.883/Rev.1.*
- (10) Direktivom (EU) 2024/1203 *Europskog parlamenta i Vijeća*⁶ osiguravaju se zajedničke definicije kaznenih djela protiv okoliša i dostupnost učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih kaznenih sankcija za teška kaznena djela protiv okoliša. Direktiva 2005/35/EZ izmijenjena je Direktivom 2009/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷, kojom su uvedene kaznene sankcije za određena kršenja Direktive 2005/35/EZ, koje su sada obuhvaćene područjem primjene Direktive (EU) 2024/1203. U skladu s tim, odredbe Direktive 2005/35/EZ koje su dodane ili zamijenjene Direktivom 2009/123/EZ trebalo bi izbrisati.

⁶ Direktiva (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ (SL L, 2024/1203, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

⁷ Direktiva 2009/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o izmjeni Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju mora s brodova i uvođenju sankcija za kršenja (SL L 280, 27.10.2009., str. 52.).

- (11) Upravnim sankcijama uvedenima prenošenjem Direktive 2005/35/EZ ne bi se trebala dovoditi u pitanje Direktiva (EU) 2024/1203. Države članice trebale bi definirati područje primjene upravnog i kaznenog prava u pogledu kažnjivih djela onečišćenja s brodova u skladu sa svojim nacionalnim pravom. ***Ova Direktiva ne sprečava države članice da, u skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom, poduzmu strože mjere predviđanjem upravnih ili kaznenih sankcija u skladu sa svojim nacionalnim pravom.*** Pri primjeni nacionalnog prava kojim se prenosi Direktiva 2005/35/EZ države članice trebale bi osigurati da se izricanjem kaznenih sankcija i upravnih sankcija poštuju načela Povelje Europske unije o temeljnim pravima, uključujući načelo ***ne bis in idem***, ***uzimajući u obzir načelo „onečišćivač plaća”, kako je i kada je primjenjivo.***

- (12) Sankcije predviđene Direktivom 2005/35/EZ trebalo bi ojačati osiguravanjem dosljedne primjene upravnih sankcija u cijeloj Uniji. Kako bi se ojačao odvraćajući učinak sankcija koje se izriču za kažnjiva djela onečišćenja s brodova, ***takve upravne sankcije*** trebale bi biti barem u obliku novčanih kazni koje se izriču brodarskom društvu ***koje se smatra odgovornim***. U tom kontekstu brodarsko društvo znači brodovlasnik ili bilo koja druga organizacija ili osoba, kao što je upravitelj ili zakupnik broda bez posade, koja je od brodovlasnika preuzela odgovornost za upravljanje brodom u skladu s Međunarodnim pravilnikom o sigurnom upravljanju brodovima i sprečavanju onečišćenja („ISM pravilnik”)⁸, koji je proveden u pravu Unije na temelju Uredbe (EZ) br. 336/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁹. U Direktivi 2005/35/EZ trebalo bi priznati da bi registrirani vlasnik mogao delegirati upravljanje brodom drugom subjektu, koji bi u tom slučaju trebao biti odgovoran za neprovođenje prvenstveno svojih obveza na temelju ISM pravilnika kako bi osiguralo izbjegavanje štete za okoliš ili dodjeljivanje radnih procesa na brodu kvalificiranom osoblju. ***Ne dovodeći u pitanje primjenjivo zakonodavstvo Unije, odluke o sankciji koja se primjenjuje trebale bi se donositi u okviru područja primjene nacionalnih sustava izvršenja upravnog i kaznenog prava. Kad je riječ o kaznenim sankcijama, obveze država članica utvrđene su u Direktivi (EU) 2024/1203. U skladu s time, ova se Direktiva odnosi samo na upravne sankcije i ne odnosi se na kaznene postupke protiv fizičkih ili pravnih osoba u skladu s nacionalnim pravom.***

⁸ Međunarodni pravilnik o sigurnom upravljanju brodovima i sprečavanju onečišćenja, koji je donijela Međunarodna pomorska organizacija Rezolucijom Skupštine A.741(18) od 4. studenoga 1993., kako je izmijenjen.

⁹ Uredba (EZ) br. 336/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o provedbi Međunarodnog pravilnika o upravljanju sigurnošću unutar Zajednice i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 3051/95 (SL L 64, 4.3.2006., str. 1.).

- (13) *Prepoznajući da usklađenost nekih država članica sa zahtjevom za upravnim sankcijama nije moguća zbog nacionalnog ustavnog prava, države članice mogu primjenjivati odredbe o upravnim sankcijama iz ove Direktive tako da sankcije pokreće nadležno tijelo, a izriču ih nadležni nacionalni sudovi, istodobno osiguravajući usklađenost sa zahtjevom za učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama. Kada se u ovoj Direktivi upućuje na upravne sankcije te će države članice primjenjivati sankcije u smislu svojeg nacionalnog pravnog sustava.*
- (14) *Nepravilnosti i informacije mogle bi proizići iz inspekcijskog pregleda u nadzoru države luke provedenog u skladu s Direktivom 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ kada je on obavezan ili kada je zakazan. Nepravilnosti bi se mogle otkriti i u vezi s isporukom broskog otpada ili obavijesti o njoj, kako se zahtijeva Direktivom (EU) 2019/883 ili u vezi s neusklađenošću s kriterijima za upotrebu sustava za čišćenje ispušnih plinova koji se upotrebljavaju kao metode smanjenja emisija iz Priloga II. Direktivi (EU) 2016/802, kao i u vezi s informacijama koje se odnose na moguće nezakonito ispuštanje s broda dobivenima u okviru postupaka predviđenih u Direktivi 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹¹, uključujući sve dokaze ili indicije o ispuštanju ulja ili drugim kršenjima Konvencije Marpol 73/78 koji su dostavljeni državi članici ili incidente ili nesreće o kojima je izvijestio zapovjednik broda te sve druge informacije koje dostave osobe uključene u upravljanje brodom, uključujući peljare.*

¹⁰ *Direktiva 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o nadzoru države luke (SL L 131, 28.5.2009., str. 57.).*

¹¹ *Direktiva 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. o uspostavi sustava nadzora plovidbe i informacijskog sustava Zajednice i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ (SL L 208, 5.8.2002., str. 10.).*

- (15) *Nepravilnosti ili informacije zbog kojih postoji sumnja da je došlo do nezakonitog ispuštanja mogle bi se otkriti tijekom inspekcijskog pregleda u nadzoru države luke. U tom slučaju novi inspekcijski pregled možda neće biti potreban ili dovoljno djelotvoran. Umjesto toga, država članica mogla bi poduzeti druge odgovarajuće mjere, kao što je zadržavanje broda, pokretanje postupka ili poduzimanje korektivnih mjera.*
- (16) Nacionalna upravna i pravosudna tijela trebala bi uzeti u obzir sve relevantne okolnosti, **uključujući ponavljanje djela onečišćenja s brodova**, pri određivanju razine sankcija koje se izriču onečišćivaču. Uzimajući u obzir raznolikost onečišćujućih tvari obuhvaćenih Direktivom 2005/35/EZ i važnost dosljedne primjene sankcija u cijeloj Uniji s obzirom na prekograničnu prirodu reguliranog ponašanja, trebalo bi poticati daljnje usklađivanje i učinkovitost razina sankcija **razmjenama o kriterijima za određivanje i primjenu sankcija** za ispuštanja različitih onečišćujućih tvari. Radi osiguranja **učinkovite primjene sankcija i ostvarenja ciljeva ove Direktive, ključno je olakšati razmjenu iskustava i najbolje prakse među nacionalnim nadležnim tijelima država članica. Nadalje, na temelju saznanja dobivenih takvim razmjenama Komisija bi mogla predložiti konkretnije smjernice, među ostalim o posebnim vrstama onečišćujućih tvari i osjetljivim područjima koja izazivaju zabrinutost.**

- (17) Ako država članica sumnja da je brod koji je dobrovoljno u njezinoj luci ili odobalnom terminalu počinio nezakonito ispuštanje, trebalo bi provesti odgovarajući inspekcijski pregled radi utvrđivanja okolnosti. Kako bi se državama članicama pomoglo u ispunjavanju njihovih obveza na temelju Direktive 2005/35/EZ u pogledu inspekcijskih pregleda takvih brodova, u Prilogu I. Direktivi 2005/35/EZ navodi se okvirni popis nepravilnosti ili informacija koje bi nadležna tijela trebala uzeti u obzir pojedinačno za svaki slučaj pri utvrđivanju treba li brod smatrati sumnjivim.
- (18) Prateće mjere za suradnju i obveze izvješćivanja država članica nisu bile dovoljne da omoguće da se u potpunosti analizira jesu li onečišćivači suočeni s učinkovitim, odvraćajućim i proporcionalnim sankcijama te da se Komisiji na raspolaganje stave odgovarajući podaci za praćenje provedbe Direktive 2005/35/EZ. Kako bi se osiguralo djelotvorno i dosljedno izvršavanje Direktive 2005/35/EZ, razmjenu informacija, ***iskustava i najbolje prakse*** trebalo bi olakšati pojačanom suradnjom, pri čemu se istodobno osigurava da se Komisiji stave na raspolaganje odgovarajući podaci kako bi se omogućilo pravilno praćenje provedbe Direktive 2005/35/EZ.

- (19) *Kako bi se poboljšale informacije potrebne za djelotvornu provedbu ove Direktive, države članice imaju na raspolaganju relevantne mehanizme izvješćivanja, kao što su izvješćivanje u okviru regionalnih konvencija o moru i drugih regionalnih dogovora o suradnji, kao što su Bonski sporazum, Mreža istražitelja i tužitelja za Sjeverno more i Mreža tužitelja za kaznena djela protiv okoliša u regiji Baltičkog mora.*
- (20) Postojeći sustav za satelitsko praćenje „CleanSeaNet”, koji obavješćuje tijela država članica o mogućim nezakonitim ispuštanjima, trebalo bi dodatno poboljšati kako bi se uključile informacije o dodatnim onečišćujućim tvarima u području primjene Direktive 2005/35/EZ. Informacije koje se odnose na moguća ili stvarna ispuštanja o kojima države članice izvješćuju u skladu s Direktivom 2005/35/EZ i drugim bazama podataka Unije o pomorskoj sigurnosti, kao što su sustav Unije za razmjenu pomorskih informacija uspostavljen Direktivom 2002/59/EZ („SafeSeaNet”) i baza podataka inspekcijskih pregleda uspostavljena Direktivom 2009/16/EZ („THETIS”), trebale bi se integrirati i distribuirati nacionalnim tijelima uključenima u lanac izvršavanja u elektroničkom formatu prilagođenom korisnicima kako bi se olakšao njihov pravodoban odgovor na takva moguća nezakonita ispuštanja. Takve bi se informacije, kada se odnose na stvarno ili moguće ispuštanje ostatka iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova s broda, trebale dalje automatski distribuirati, *primjerice putem namjenskog modula* THETIS-a koji je uspostavljen Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2015/253¹² („THETIS-EU”) kako bi se državama članicama pomoglo u mjerama izvršavanja koje se poduzimaju u skladu s Direktivom (EU) 2016/802. ■

¹² *Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/253 od 16. veljače 2015. o utvrđivanju pravila uzorkovanja i izvješćivanja u skladu s Direktivom Vijeća 1999/32/EZ za sadržaj sumpora u brodskim gorivima (SL L 41, 17.2.2015., str. 55.).*

- (21) *Kako bi se osiguralo da sve države članice djelotvorno prate provedbu ove Direktive, svaka država članica trebala bi u roku od 66 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni osigurati digitalnu analizu svih upozorenja velike pouzdanosti. U tom bi vremenskom okviru sve države članice trebale navesti i provjeravaju li takva upozorenja velike pouzdanosti koja svake godine šalje CleanSeaNet, nastojeći provjeriti najmanje 25 % tih upozorenja velike pouzdanosti. U tom kontekstu provjera znači sve daljnje mjere nadležnih tijela u vezi s upozorenjem koje je poslao sustav CleanSeaNet kako bi se utvrdilo odgovara li predmetno upozorenje nezakonitom otpuštanju. Ako država članica ne provjeri upozorenje, trebala bi navesti razloge zašto to ne čini.*
- (22) *„Upozorenja velike pouzdanosti” trebalo bi tumačiti tako da se odnose na upozorenja „klase A” sustava CleanSeaNet kada se odnose na moguća ispuštanja onečišćujućih tvari u skladu s prilogima I. i II. Konvenciji Marpol 73/78. Kad je riječ o onečišćujućim tvarima iz drugih priloga Konvenciji Marpol 73/78, koje se trenutačno ne prate u okviru sustava CleanSeaNet, trenutačno se ne može uspostaviti pristup koji se temelji na razini pouzdanosti. Komisija će uz pomoć Europske agencije za pomorsku sigurnost („EMSA”) razviti poluautomatizirane provjere satelitskih snimaka u odnosu na onečišćujuće tvari u skladu s drugim prilogima Konvenciji Marpol 73/78 kako bi utvrdila mogućnost određivanja njihove razine pouzdanosti. Aktivnosti provjere mogle bi uključivati brojna djelovanja nekoliko nadležnih tijela, kao što su provjera na terenu, usporedba satelitskog otkrivanja s pomoćnim, nacionalno dostupnim podacima i inspekcijskim pregledima u nadzoru države luke.*

- (23) *Pristup tim informacijama nadležnih tijela trebalo bi odobriti tijelima drugih država članica koja za njih imaju interes u okviru njihove uloge države luke sljedeće luke pristajanja, obalne države na koju utječe moguće ispuštanje ili države zastave broda kako bi se olakšala djelotvorna i pravodobna prekogranična suradnja, smanjilo administrativno opterećenje aktivnosti izvršavanja na najmanju mjeru i u konačnici djelotvorno sankcioniralo počinitelje za kršenje Direktive 2005/35/EZ. Trebalo bi poticati i upotrebu novih tehnologija kao što su bespilotne letjelice i tehnike za potporu odlučivanju, kao što je umjetna inteligencija.*
- (24) *U okviru evaluacije i preispitivanja ove Direktive Komisija bi trebala procijeniti stope provjere država članica te bi trebala predvidjeti predlaganje, prema potrebi, stopa provjere koje su više od onih predviđenih ovom Direktivom, na temelju tehnološkog razvoja te posebnih okolnosti i sposobnosti država članica.*
- (25) *Trebalo bi priznati da se okolnosti obalnih država članica znatno razlikuju u pogledu njihova zemljopisnog položaja, veličine voda nad kojima izvršavaju jurisdikciju i gustoće pomorskog prometa, kao i njihovih resursa i troškovno učinkovitog pristupa dostupnoj tehnologiji i sredstava za otkrivanje, provjeru i prikupljanje dokaza o nezakonitim ispuštanjima.*

- (26) Podskupina za otpad s brodova, koja je uspostavljena u okviru Europskog foruma za održivu plovidbu i koja je okupila široku lepezu stručnjaka iz područja onečišćenja s brodova i gospodarenja brodskim otpadom, prestala je s radom u prosincu 2017. s obzirom na početak međuinstitucijskih pregovora o Direktivi (EU) 2019/883. S obzirom na to da je ta privremena podskupina Komisiji pružila vrijedne smjernice i stručno znanje, trebalo bi osnovati sličnu stručnu skupinu s mandatom za razmjenu iskustava o primjeni ove Direktive kako bi se državama članicama pomoglo u izgradnji njihovih kapaciteta za otkrivanje i provjeravanje incidenata onečišćenja i osiguralo djelotvorno izvršavanje Direktive 2005/35/EZ.
- (27) EMSA bi trebala Komisiji pružiti potrebnu potporu kako bi se osigurala provedba ove Direktive.

- (28) Države članice trebale bi Komisiji dostavljati informacije potrebne za osiguravanje pravilnog praćenja provedbe Direktive 2005/35/EZ. Kako bi se ograničilo administrativno opterećenje i pomoglo Komisiji u analizi podataka koje pružaju države članice, države članice trebale bi dostavljati takve informacije putem namjenskog elektroničkog alata za izvješćivanje *koji razvija Komisija*. U mjeri u kojoj se takve informacije odnose na sankcije izrečene fizičkim osobama ili koje uključuju fizičke osobe, one ***bi se trebale anonimizirati***. Kako bi se osiguralo da su informacije koje se dostavljaju u skladu s Direktivom 2005/35/EZ usporedive po vrsti među državama članicama i prikupljene na temelju usklađenog elektroničkog formata i postupka izvješćivanja, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 *Europskog parlamenta i Vijeća*¹³.
- (29) U cilju pružanja pomoći državama članicama u razvoju njihovih sposobnosti u pogledu djelotvornog izvršavanja Direktive 2005/35/EZ od strane upravnih i pravosudnih tijela Komisija bi, ***uz pomoć EMSA-e***, državama članicama trebala pružiti smjernice i osposobljavanje povezano s, među ostalim, najboljim metodama i praksom za otkrivanje, provjeru i prikupljanje dokaza, kao i smjernice o relevantnim regulatornim kretanjima u okviru Konvencije Marpol 73/78 i dostupnim tehnološkim dostignućima, uključujući nove digitalne alate, kako bi se olakšale djelotvorne, troškovno učinkovite i ciljane aktivnosti izvršavanja.

¹³ *Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).*

- (30) Radi poboljšanja informiranosti javnosti o onečišćujućim ispuštanjima s brodova i poboljšanja zaštite okoliša, informacije koje pružaju države članice o primjeni Direktive 2005/35/EZ trebale bi biti javno dostupne u okviru pregleda na razini Unije i uključivati informacije navedene u Prilogu II. Direktivi 2005/35/EZ. Direktivom 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴ nastoji se zajamčiti pravo pristupa informacijama o okolišu u državama članicama u skladu s Konvencijom o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša¹⁵ (poznatom i kao Aarhuška konvencija), koje je Unija stranka. Komisija bi trebala štititi povjerljivost informacija koje države članice primaju, ne dovodeći u pitanje Direktivu 2003/4/EZ.
- (31) Direktivom (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ utvrđuju se minimalni standardi za prijavljivanje povreda prava Unije, uključujući **povrede Direktive** 2005/35/EZ, i za zaštitu osoba koje prijavljuju takve povrede. Države članice trebale bi posebno osigurati da se posadi obuhvaćenoj područjem primjene Direktive (EU) 2019/1937 koja prijavljuje stvarna ili moguća nezakonita ispuštanja pruža zaštita u ***te po potrebi potpora i pomoć kako je predviđeno tom direktivom.***

¹⁴ Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 26.).

¹⁵ ***SL L 124, 17.5.2005., str. 4.***

¹⁶ Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17.).

Uz postojeće kanale za prijavljivanje predviđene na nacionalnoj razini, kako je uređeno Direktivom (EU) 2019/1937, Komisija bi trebala staviti na raspolaganje centralizirani internetski kanal za vanjsko prijavljivanje stvarnih ili mogućih nezakonitih ispuštanja i prenositi takve prijave dotičnim državama članicama, koje bi zatim trebale obraditi te prijave u skladu s Direktivom (EU) 2019/1937, među ostalim u pogledu potvrde primitka, odgovarajućih povratnih informacija i daljnjeg postupanja. ***Kad se osobni podaci obrađuju u kontekstu ove Direktive, primjenjuje se pravo Unije o zaštiti osobnih podataka, posebno uredbe (EU) 2016/679¹⁷ i (EU) 2018/1725¹⁸ Europskog parlamenta i Vijeća.*** Komisija bi trebala osigurati zaštitu povjerljivosti identiteta prijavitelja, među ostalim, prema potrebi, ograničavanjem ostvarivanja određenih prava na zaštitu podataka prijavljenih osoba, kao što su pojedinci navedeni u prijavi zbog sudjelovanja u mogućem nezakonitom ispuštanju, u skladu s člankom 25. stavkom 1. točkama (c) i (h) i člankom 25. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1725 **■**, u mjeri i koliko dugo je potrebno za sprečavanje i rješavanje pokušaja sprečavanja prijavljivanja ili kočenja, ometanja ili usporavanja daljnjeg postupanja, posebno istraga, ili pokušaja otkrivanja identiteta prijavitelja. ***Takvim bi se ograničenjima trebala poštovati bit temeljnih prava i sloboda te bi ona trebala biti nužne i razmjerne mjere u demokratskom društvu za zaštitu važnih ciljeva od općeg javnog interesa Unije ili države članice, uključujući zaštitu ispitanika ili prava i sloboda drugih.***

¹⁷ ***Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).***

¹⁸ ***Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).***

- (32) U IMO-u su u tijeku rasprave o novim pitanjima okoliša povezanim s međunarodnim pomorskim prometom koja dovode do onečišćenja *mora*. *Te rasprave mogu dovesti do novih odredaba u okviru Konvencije Marpol 73/78 kojima bi se područjem primjene te konvencije obuhvatile druge vrste onečišćujućih tvari, primjerice morski plastični otpad i gubitak plastičnih peleta. Budućim preispitivanjem trebala bi se procijeniti mogućnost izmjene područja primjene Direktive 2005/35/EZ, ako je to primjereno, kako bi se osigurao koherentan, učinkovit i djelotvoran sustav izvršavanja, kao i izricanje odvraćajućih sankcija. Tim bi se preispitivanjem trebali procijeniti i načini za poboljšanje satelitskog nadzora izgubljenih spremnika, koji potencijalno sadržavaju štetne tvari. Komisija bi također trebala razmotriti interakciju ove Direktive s drugim relevantnim zakonodavstvom Unije o onečišćenju mora, kao što su direktive 2008/56/EZ¹⁹, (EU) 2016/802 i (EU) .../...²⁰⁺ Europskog parlamenta i Vijeća, među ostalim o izlještivanju o prekomjernoj podvodnoj buci i o onečišćenju zraka, kao što su crni ugljik, čestice (PM), dušikovi oksidi (NO_x) i sumporovi oksidi (SO_x), koje dovodi do štete za bioraznolikost i žive resurse u morskim ekosustavima, kao i do opasnosti za ljudsko zdravlje i narušavanja kvalitete za upotrebu morske vode i održivog korištenja morskih dobara i usluga, čime se ometaju druge pomorske aktivnosti, kao što su ribarstvo, turizam i rekreacija u obalnim područjima.*

¹⁹ *Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).*

²⁰ Direktiva (EU) / Europskog parlamenta i Vijeća od o (SL L, /, , ELI:.....).

⁺ SL: molimo u tekst unijeti broj direktive iz dokumenta PE-CONS 88/24 (2022/0347(COD)), a u bilješku unijeti broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu direktivu.

- (33) *Države članice koje nemaju izravan pristup moru ili nemaju luke zbog tih zemljopisnih razloga ne mogu primjenjivati određene odredbe ove Direktive. Kako bi se izbjeglo nametanje nerazmjernog administrativnog opterećenja tim državama članicama, one ne bi trebale biti obvezne prenijeti i provesti neke odredbe ove Direktive.*
- (34) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice zbog prekogranične štete koju može izazvati nezakonito ispuštanje obuhvaćeno ovom Direktivom i zbog dostupnosti učinkovitih proporcionalnih i odvraćajućih sankcija za takva ispuštanja u cijeloj Uniji, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- (35) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, uključujući zaštitu osobnih podataka, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje, pretpostavka nedužnosti i pravo na obranu, te načelo zakonitosti i proporcionalnosti kaznenih djela i sankcija i pravo da se ne bude dva puta suđen ili kažnjen za isto kazneno djelo . Ovom se Direktivom nastoji osigurati potpuno poštovanje tih prava i načela i trebalo bi je provesti u skladu s time.
- (36) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EZ) 2018/1725 te je on dao mišljenje 25. srpnja 2023.
- (37) █ Direktivu 2005/35/EZ trebalo *bi na odgovarajući način* izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.
Izmjene Direktive 2005/35/EZ

Direktiva 2005/35/EZ mijenja se kako slijedi:

1. naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Direktiva 2005/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o izvršavanju međunarodnih normi u pogledu onečišćenja s brodova i o uvođenju **upravnih** sankcija za kažnjiva djela onečišćenja”;

2. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Svrha

1. Svaha je ove Direktive ugraditi u pravo Unije međunarodne norme o onečišćenju s brodova i osigurati da **svako društvo ili druga pravna ili fizička osoba odgovorna** za nezakonita ispuštanja onečišćujućih tvari podliježe učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim upravnim sankcijama radi poboljšanja pomorske sigurnosti i ojačavanja zaštite morskog okoliša od onečišćenja s brodova.

2. Ova Direktiva ne sprečava države članice da, u skladu s ***pravom Unije i*** međunarodnim pravom, poduzmu strože mjere predviđanjem upravnih ili kaznenih sankcija u skladu sa svojim nacionalnim pravom.”;

3. članak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „Konvencija Marpol 73/78’ znači Međunarodna konvencija o sprečavanju onečišćenja s brodova iz 1973., ***uključujući njezine Protokole*** iz 1978. ***i 1997.***, u svojoj ažuriranoj verziji;
2. „onečišćujuće tvari’ znači tvari koje podliježu pravilima iz Priloga I. (ulje), Priloga II. (štetne tekuće tvari u razlivenom stanju), Priloga III. (štetne tvari koje se prevoze morem u pakiranom obliku), Priloga IV. (otpadna voda s brodova) i Priloga V. (smeće s brodova) Konvenciji Marpol 73/78 te ostatak iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova;

3. „ostatak iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova” znači svaki materijal uklonjen iz vode za ispiranje ili vode koja otječe iz sustava za pročišćavanje, ispuštene vode koja ne ispunjava kriterij ispuštanja ili drugi ostatak materijala uklonjen iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova kao rezultat provođenja metode usklađivanja za smanjenje emisija definirane u pravilu 4. Priloga VI. Konvenciji Marpol 73/78, koja se upotrebljava kao alternativa u smislu smanjenja emisija u odnosu na norme utvrđene u pravilu 14. Priloga VI. Konvenciji Marpol 73/78, uzimajući u obzir smjernice koje je razvila Međunarodna pomorska organizacija (IMO);
4. „ispuštanje” znači svako ispuštanje s broda, bez obzira na to čime je uzrokovano, navedeno u članku 2. Konvencije Marpol 73/78;
5. „brod” znači morsko plovilo bilo koje vrste, neovisno o njegovoj zastavi, koje je djeluje u morskom okolišu, te obuhvaća hidrokrilne brodove, plovila na zračnom jastuku, ronilice i plutajuće objekte;

6. „pravna osoba” znači svaki pravni subjekt koji posjeduje takav status prema primjenjivom nacionalnom pravu, osim samih država, javnih tijela u izvršavanju državne vlasti ili javnih međunarodnih organizacija;
7. „društvo” znači brodovlasnik ili bilo koja druga organizacija ili osoba, na primjer upravitelj ili zakupnik broda bez posade, koja je od brodovlasnika preuzela odgovornost za upravljanje brodom.”;

4. članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

Kršenja *i iznimke*

1. Države članice osiguravaju da se ispuštanja onečišćujućih tvari u bilo koja od područja iz članka 3. stavka 1. smatraju kršenjima, osim:

- (a) **za** ispuštanja onečišćujućih tvari koja podliježu uređenju Prilogom I. Konvenciji Marpol 73/78, **ako ta ispuštanja** ispunjavaju uvjete utvrđene u pravilima 15., 34., 4.1., **4.2.** ili 4.3. iz Priloga I. Konvenciji Marpol 73/78 **i odjeljka 1.1.1. dijela II-A Međunarodnog kodeksa za brodove koji plove polarnim vodama („Polarni kodeks”)**;
- (b) **za** ispuštanja onečišćujućih tvari koja podliježu uređenju Prilogom II. Konvenciji Marpol 73/78, **ako ta ispuštanja** ispunjavaju uvjete utvrđene u pravilima 13., 3.1.1., **3.1.2.** ili 3.1.3. iz Priloga II. Konvenciji Marpol 73/78 **i odjeljka 2.1. dijela II-A Polarnog kodeksa**;
- (c) **za** ispuštanja onečišćujućih tvari koja podliježu uređenju Prilogom III. Konvenciji Marpol 73/78, **ako ta ispuštanja** ispunjavaju uvjete utvrđene u pravilu 8.1. iz Priloga III. Konvenciji Marpol 73/78;
- (d) **za** ispuštanja onečišćujućih tvari koja podliježu uređenju Prilogom IV. Konvenciji Marpol 73/78, **ako ta ispuštanja** ispunjavaju uvjete utvrđene u pravilima 3., 11.1. i 11.3. iz Priloga IV. Konvenciji Marpol 73/78 **i odjeljka 4.2. dijela II-A Polarnog kodeksa**;

- (e) **za** ispuštanja onečišćujućih tvari koja podliježu uređenju Prilogom V. Konvenciji Marpol 73/78, **ako ta ispuštanja** ispunjavaju uvjete utvrđene u pravilima 4.1., 4.2., 5., 6.1., 6.2. i 7. iz Priloga V. Konvenciji Marpol 73/78 i odjeljka 5.2. dijela II-A **Polarnog kodeksa** ; i
- (f) **za ostatke** iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova, **ako ta ispuštanja** ispunjavaju uvjete utvrđene u pravilima 4., 14.1., 14.4., 14.6., 3.1.1. i 3.1.2. iz Priloga VI. Konvenciji Marpol 73/78, **uzimajući u obzir smjernice koje je razvio IMO, uključujući ažuriranu verziju Rezolucije MEPC.340(77).**

2. Svaka država članica poduzima **sve** potrebne mjere kako bi osigurala da **svako društvo ili druga** pravna ili fizička osoba koja je počinila kršenje u smislu stavka 1. **snosi odgovornost.**”;

5. članci 5., 5.a i 5.b **brišu se**;

6. *članak 6. zamjenjuje se sljedećim:*

„Članak 6.

Provedbene mjere u odnosu na brodove unutar luke države članice

- 1. Ako nepravilnosti ili informacije dovedu do sumnje da je brod koji je dobrovoljno u luci ili odobalnom terminalu države članice bio ili jest uključen u ispuštanje onečišćujućih tvari u bilo koje od područja iz članka 3. stavka 1., ta država članica osigurava poduzimanje odgovarajućeg inspekcijskog pregleda ili drugog odgovarajućeg djelovanja u skladu sa svojim nacionalnim pravom, uzimajući u obzir odgovarajuće smjernice koje je usvojio IMO.*
- 2. Ako inspekcijski pregled iz stavka 1. ovog članka otkrije činjenice koje bi mogle upućivati na kršenje u smislu članka 4., dotična država članica primjenjuje odredbe ove Direktive. O tome se obavješćuju nadležna tijela te države članice i države zastave.*

3. Okvirni popis nepravilnosti ili informacija *koje se uzimaju u obzir pri primjeni* stavka 1. *ovoga članka* naveden je u Prilogu I. ovoj Direktivi.”;

7. članak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 8.

Upravne sankcije

1. Ne dovodeći u pitanje obveze država članica na temelju Direktive (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća*, države članice utvrđuju sustav upravnih sankcija ***u smislu svojeg nacionalnog pravnog sustava*** za kršenje nacionalnih odredaba kojima se provodi članak 4. **■** ove Direktive i osiguravaju da se primjenjuju. Predviđene upravne sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
2. Države članice osiguravaju da ***upravne*** sankcije uvedene prenošenjem ove Direktive uključuju novčane kazne koje se izriču društvu ***koje se smatra odgovornim za kršenje***.

3. *Ako pravni sustav države članice ne predviđa upravne novčane kazne, ovaj se članak može primjenjivati tako da sankcije, uključujući novčane kazne iz stavka 2., pokreće nadležno tijelo, a izriču ih nadležni nacionalni sudovi, pri čemu se osigurava da su ta pravna sredstva djelotvorna i imaju jednak učinak kao i upravne novčane kazne koje izriču nadležna tijela. U svakom slučaju, sankcije izrečene u skladu s ovim stavkom moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće te se primjenjuju u skladu s odredbama ove Direktive. Dotične države članice obavješćuju Komisiju do ... [30 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] o odredbama svojih zakona koje donose na temelju ovoga stavka i bez odgode o svim naknadnim izmjenama tih zakona ili izmjenama koje utječu na te zakone. ”;*

* [Direktiva \(EU\) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ](#) (SL L, 2024/1203, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

8. članci 8.a, 8.b i 8.c brišu se.

9. umeće se sljedeći članak ■ :

„Članak 8.d

Djelotvorna primjena sankcija

1. ***Kako bi se osiguralo da su sankcije učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće,*** države članice osiguravaju da nadležna tijela pri utvrđivanju i primjeni vrste i razine upravne sankcije na ***društvo ili drugu*** pravnu ***ili fizičku*** osobu za koju su utvrdila da je odgovorna, ***u skladu s člankom 8.*** za kršenje u smislu članka 4. ■ uzmu u obzir sve relevantne okolnosti kršenja, ***a posebno:***

- (a) prirodu, težinu i trajanje ispuštanja;
- (b) stupanj odgovornosti ili krivnje odgovorne osobe, *u smislu pravnog sustava predmetne države članice*;
- (c) štetu koja je ispuštanjem prouzročena okolišu ili zdravlju ljudi, *uključujući, ako je relevantno, njegov utjecaj na ribarstvo, turizam i obalne zajednice*;
- (d) financijsku *sposobnost društva ili* druge odgovorne pravne *ili fizičke* osobe ;
- (e) gospodarske koristi koje je *društvo ili druga pravna ili fizička* odgovorna osoba ostvarila ili se očekuje da će ostvariti kršenjem, *ako je primjenjivo*;
- (f) mjere koje je poduzelo *društvo ili druga pravna ili fizička* odgovorna osoba kako bi spriječilo ispuštanje ili ublažilo njegov učinak;

- (g) razinu suradnje **društva ili druge pravne ili fizičke** odgovorne osobe s nadležnim tijelom, uključujući svako djelovanje čiji je cilj zaobići ili spriječiti odgovarajuću inspekciju ili drugu istragu koju provodi nadležno tijelo; i
- (h) sva prethodna kršenja **onečišćenja mora s brodova** koja je **izazvalo društvo ili druga** odgovorna **pravna ili fizička** osoba.

2. Države članice ne utvrđuju niti primjenjuju upravne sankcije za kršenja na temelju ove Direktive na razini koja je preniska da bi se njome osigurali učinkovitost, proporcionalnost i odvraćajuća priroda tih sankcija.”;

10. članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.

Razmjena informacija i iskustava

- 1. Za potrebe ove Direktive države članice i Komisija, **uz pomoć Europske agencije za pomorsku sigurnost (EMSA)**, surađuju u razmjeni informacija na temelju sustava Unije za razmjenu pomorskih informacija iz članka 22.a stavka 3. i Priloga III. Direktivi 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća* (SafeSeaNet) radi:

- (a) poboljšanja informacija potrebnih za djelotvornu provedbu ove Direktive, posebno kako je predviđeno u okviru europskog sustava za satelitsko praćenje onečišćenja uspostavljenog ovom Direktivom (CleanSeaNet) **i drugim relevantnim mehanizmima izvješćivanja**, u cilju razvoja pouzdanih metoda praćenja onečišćujućih tvari u moru;
- (b) razvoja i provedbe odgovarajućeg sustava kontrole i praćenja koji objedinjuje informacije predviđene u skladu s točkom (a) i informacije **koje je Komisija stavila na raspolaganje državama članicama u sustavu SafeSeaNet, modulu THETIS-EU te druge informacijske baze podataka i alate Unije** kako bi se olakšala rana identifikacija i praćenje brodova koji ispuštaju onečišćujuće tvari, u cilju optimizacije mjera izvršavanja koje poduzimaju nacionalna tijela;

- (c) optimalnog upotrebljavanja informacija koje se pružaju u skladu s točkama (a) i (b) ovog stavka i informacija o kojima države članice izvješćuju u skladu s člankom 10.a, radi olakšavanja pristupa takvim informacijama i njihove razmjene među nadležnim tijelima te s tijelima drugih država članica i Komisijom; i
- (d) osiguravanja da do ... [66 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] nadležna tijela ***digitalno analiziraju sva upozorenja velike pouzdanosti i navedu provjeravaju li ta upozorenja velike pouzdanosti koja svake godine šalje sustav CleanSeaNet, nastojeći provjeriti najmanje 25 % tih upozorenja velike pouzdanosti, pri čemu „provjera” znači sve daljnje mjere koje nadležna tijela poduzimaju u vezi s upozorenjem koje šalje CleanSeaNet kako bi se utvrdilo odgovara li predmetno upozorenje nezakonitom ispuštanju. Ako država članica ne provjeri upozorenje, trebala bi navesti razloge zašto to ne čini.***

2. ***Države članice osiguravaju da se informacije o velikim incidentima onečišćenja s brodova pravodobno šire dotičnim ribarskim i obalnim zajednicama.***
3. Komisija osigurava organizaciju razmjene iskustava nacionalnih tijela država članica i stručnjaka, uključujući one iz privatnog sektora, civilnog društva i sindikata, o primjeni ove Direktive u cijeloj Uniji, u cilju uspostave zajedničke prakse i smjernica za izvršavanje ove Direktive. ■
4. ***Komisija osigurava organizaciju razmjene iskustava i najbolje prakse među nacionalnim nadležnim tijelima država članica o tome kako osigurati djelotvorno određivanje i primjenu sankcija. Na temelju te razmjene informacija Komisija može predložiti smjernice, među ostalim o vrstama onečišćujućih tvari i osjetljivim područjima koja izazivaju zabrinutost.***

* Direktiva 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. o uspostavi sustava nadzora plovidbe i informacijskog sustava Zajednice i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ (SL L 208, 5.8.2002., str. 10.).”;

11. umeću se sljedeći članci ■ :

„Članak 10.a

Izvješćivanje

1. Komisija uspostavlja elektronički alat za izvješćivanje za potrebe prikupljanja i razmjene informacija između država članica i Komisije o provedbi sustava izvršavanja predviđenog ovom Direktivom.
2. Države članice osiguravaju da se sljedeće informacije koje se odnose na mjere koje poduzimaju njihova nadležna tijela dostavljaju putem elektroničkog alata za izvješćivanje iz stavka 1.:
 - (a) informacije koje se odnose na daljnje postupanje nadležnih tijela u pogledu upozorenja koje je poslao CleanSeaNet ili razloge za daljnje nepostupanje po takvom upozorenju, ***što je prije moguće nakon dovršetka daljnjih mjera odnosno nakon donošenja odluke o daljnjem nepostupanju;***

- (b) informacije koje se odnose na inspekcijske preglede ili druga odgovarajuća djelovanja provedena u skladu s člankom 6., što je prije moguće nakon dovršetka inspekcijskih pregleda ili drugih odgovarajućih djelovanja;
- (c) informacije koje se odnose na djelovanja poduzeta u skladu s člankom 7., ***što je prije moguće nakon*** dovršetka takvih djelovanja; ***i***
- (d) informacije koje se odnose na sankcije izrečene u skladu s ovom Direktivom, ***nakon što se zaključi upravni i, ako je primjenjivo, pravni postupak***, bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju do 30. lipnja svake godine za sankcije izrečene tijekom prethodne kalendarske godine. U mjeri u kojoj informacije koje se odnose na sankcije uključuju osobne podatke, takve se informacije anonimiziraju.

3. Kako bi se osigurala ujednačena primjena ovog članka, Komisija može provedbenim aktima utvrditi detaljna pravila o postupku za dostavljanje informacija iz stavka 2., uključujući navođenje vrste informacija koje se dostavljaju. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 13.
4. Države članice obavješćuju Komisiju o tijelima koja imaju pristup elektroničkom alatu za izvješćivanje iz stavka 1.

Članak 10.b

Osposobljavanje

Komisija, *uz pomoć EMSA-e i u suradnji s državama članicama*, olakšava razvoj sposobnosti država članica osiguravanjem, prema potrebi, osposobljavanja za tijela odgovorna za otkrivanje i provjeru kršenja u okviru područja primjene ove Direktive i izvršavanje sankcija ili bilo kojih drugih mjera koje proizlaze iz takvih kršenja.

Članak 10.c

Objava informacija

1. Na temelju informacija koje države članice dostavljaju u skladu s člankom 10.a Komisija objavljuje redovito ažurirani pregled provedbe i izvršenja ove Direktive na razini Unije, ***nakon zaključenja upravnih i pravnih postupaka, ako je to primjenjivo. U mjeri u kojoj informacije koje se odnose na sankcije uključuju osobne podatke ili poslovno osjetljive informacije, one se anonimiziraju. Taj pregled uključuje informacije navedene u Prilogu II. ovoj Direktivi.***
2. Ne dovodeći u pitanje Direktivu 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*, Komisija poduzima odgovarajuće mjere za zaštitu povjerljivosti informacija dobivenih provedbom ove Direktive.

Članak 10.d

Zaštita osoba koje prijave moguća kršenja *i zaštita njihovih osobnih podataka*

1. Komisija razvija, ***stavlja na raspolaganje*** i održava povjerljiv internetski kanal za vanjsko prijavljivanje radi zaprimanja prijava u smislu Direktive (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća ** o mogućim kršenjima ove Direktive i prosljeđuje ih dotičnim državama članicama.
2. Države članice osiguravaju da nacionalna nadležna tijela koja zaprimaju prijave o kršenjima ove Direktive podnesene putem kanala iz stavka 1. ***istražuju, prema potrebi djeluju povodom tih prijava, pravodobno*** dostavljaju povratne informacije i osiguravaju daljnje postupanje u vezi s tim prijavama u skladu s Direktivom (EU) 2019/1937.

3. Komisija može *na temelju članka 25. stavka 1. točaka (c) i (h) Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća*^{***} i u skladu s člankom 25. stavkom 2. te Uredbe ograničiti primjenu članka 4., članaka od 14. do 22. te članka 35. i 36. te Uredbe za ispitanike koji su predmet prijave ili su navedeni u prijavi podnesenoj putem kanala iz stavka 1. *ovog članka* i koji nisu ispitanici koji podnose tu prijavu. To se ograničenje može primjenjivati samo onoliko dugo koliko je potrebno da nadležna tijela države članice istraže prijavu iz stavka 2. *ovog članka*.

* Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 26.).

** Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17.).

*** Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).”;

12. članci 11. i 12. brišu se;

13. umeće se sljedeći članak ■ :

„Članak 12.a

Evaluacija i preispitivanje

1. Komisija do ... [90 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] provodi evaluaciju ove Direktive. Ta evaluacija temelji se najmanje na sljedećem:

(a) iskustvu stečenome u provedbi ove Direktive;

(b) informacijama koje su dostavile države članice u skladu s člankom 10.a i pregledu na razini Unije pruženom u skladu s člankom 10.c;

(c) *međudjelovanju ove Direktive s ostalim relevantnim međunarodnim pravom i pravom Unije u području zaštite morskog okoliša i pomorske sigurnosti; i*

(d) *najnovijim podacima i znanstvenim saznanjima.*

2. Kao dio preispitivanja, Komisija procjenjuje mogućnost izmjene područja primjene ove Direktive, prema potrebi, s obzirom na *nove ili ažurirane* međunarodne norme za sprečavanje onečišćenja s brodova koja podliježu *aktualnim i budućim odredbama* iz Konvencije Marpol 73/78, kao što su morski *plastični* otpad, gubitak spremnika i gubitak plastičnih peleta .”;

14. članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za sigurnost na moru i sprečavanje onečišćenja s brodova (COSS), osnovan člankom 3. Uredbe (EZ) br. 2099/2002 Europskog parlamenta i Vijeća*. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća**.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011 i članak 5. Uredbe (EZ) br. 2099/2002.

* Uredba (EZ) br. 2099/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. o osnivanju Odbora za sigurnost na moru i sprečavanje onečišćenja s brodova (COSS) i o izmjeni uredaba o pomorskoj sigurnosti i sprečavanju onečišćenja s brodova (SL L 324, 29.11.2002., str. 1.).

** Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).”;

15. članci 14. i 15. brišu se;

16. članak 16. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 16.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 1. travnja 2007. i o tome odmah obavješćuju Komisiju.
2. ***Države članice koje nemaju izravan pristup moru ili nemaju morske luke nisu obvezne prenijeti i provesti članak 6. i članak 7. stavak 2. ove Direktive.”;***

17. jedini Prilog zamjenjuje se tekстом navedenim u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice donose i objavljuju do ... ***[30 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni]*** zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva, kao i tekst svih naknadnih izmjena koje utječu na te odredbe.

Članak 3.

Primjena Direktive 2009/123/EZ

U pogledu kršenja koja se smatraju kaznenim djelima u skladu s Direktivom 2005/35/EZ kako je izmijenjena Direktivom 2009/123/EZ i odgovarajućih sankcija, države članice koje nisu obvezane Direktivom (EU) 2024/1203 i dalje su obvezane Direktivom 2005/35/EZ kako je izmijenjena Direktivom 2009/123/EZ.

Članak 4.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u ...,

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica

PRILOG

„Prilog I.

Neiscrpan popis nepravilnosti ili informacija iz članka 6.

1. Sve nepravilnosti u odnosu na knjige o ulju i druge relevantne knjige ili u odnosu na druge nedostatke povezane s mogućim ispuštanjem otkrivene tijekom inspekcijskih pregleda koje u skladu s Direktivom 2009/16/EZ²¹ provede dotična država članica ili druga država članica ili država potpisnica Pariškog memoranduma o suglasnosti o nadzoru države luke u prethodnim lukama pristajanja broda;
2. sve nepravilnosti u odnosu na isporuku brodskog otpada ili obavijest o isporuci brodskog otpada kako se zahtijeva Direktivom (EU) 2019/883 Europskog parlamenta i Vijeća²² koje su se dogodile u dotičnoj državi članici ili u državi članici prethodnih luka pristajanja broda;

²¹ Direktiva 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o nadzoru države luke (SL L 131, 28.5.2009., str. 57.).

²² Direktiva (EU) 2019/883 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o lučkim uređajima za prihvrat isporuke brodskog otpada, izmjeni Direktive 2010/65/EU i stavljanju izvan snage Direktive 2000/59/EZ (SL L 151, 7.6.2019., str. 116.).

3. sve nepravilnosti u odnosu na ispunjavanje kriterija za upotrebu sustava za pročišćavanje ispušnih plinova kao metode smanjenja emisija iz Priloga II. Direktivi (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća²³, u kojem se upućuje na Smjernice za sustave za čišćenje ispušnih plinova iz 2009. utvrđene u Rezoluciji MEPC.184(59) kako su zamijenjene Smjernicama za sustave za pročišćavanje ispušnih plinova iz 2021. utvrđenima u Rezoluciji MEPC.340(77);
4. sve informacije povezane s mogućim nezakonitim ispuštanjem s broda pribavljene od druge države članice postupcima predviđenima u Direktivi 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁴, uključujući sve dokaze ili indicije o namjernom ispuštanju ulja ili drugim kršenjima Konvencije Marpol 73/78, koje obalne postaje države članice dostave obalnim postajama u dotičnoj državi članici u skladu s člankom 16. te direktive, ili incidente ili nesreće o kojima zapovjednik broda izvijestio obalnu postaju dotične države članice u skladu s člankom 17. te direktive;
5. sve druge informacije od osoba uključenih u upravljanje brodom, uključujući peljare, koje upućuju na nepravilnosti povezane s mogućom povredom obveza iz ove Direktive.

²³ Direktiva (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima (SL L 132, 21.5.2016., str. 58.).

²⁴ Direktiva 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. o uspostavi sustava nadzora plovidbe i informacijskog sustava Zajednice i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ (SL L 208, 5.8.2002., str. 10.).

Prilog II.

Informacije koje treba uključiti u pregled na razini Unije *koji objavljuje Komisija*, iz članka 10.c

1. Za svaki incident onečišćenja koji je provjerila i potvrdila država članica informacije iz pregleda na razini Unije *koji objavljuje Komisija* u skladu s člankom 10.c uključuju:
 - (a) datum incidenta;
 - (b) identifikaciju broda uključenog u incident;
 - (c) lokaciju (zemljopisnu širinu i dužinu) incidenta onečišćenja;
 - (d) razmjer incidenta onečišćenja (područje i duljinu) ako je primjenjivo;
 - (e) vrstu onečišćujuće tvari;

- (f) uključenu državu članicu ili države članice;
- (g) opis aktivnosti provjere povezanih s incidentom onečišćenja;
- (h) datum i vrijeme aktivnosti provjere i sredstva upotrijebljena za aktivnosti provjere;
- (i) pojedinosti o izrečenoj upravnoj sankciji.

2. Za svaku državu članicu zbirne informacije sadržane u pregledu na razini Unije **koji objavljuje Komisija** u skladu s člankom 10.c uključuju:

- (a) broj **otkrivenih** mogućih incidenata onečišćenja ■ u sustavu CleanSeaNet;
- (b) broj mogućih incidenata onečišćenja u sustavu CleanSeaNet koje je država članica provjerila **na terenu**;

- (c) *broj mogućih incidenata s posljedicom onečišćenja u sustavu CleanSeaNet koje je država članica provjerila drugim sredstvima;*
- (d) broj potvrđenih incidenata onečišćenja nakon provjere (uz detalje prema području: u teritorijalnim vodama, isključivom gospodarskom pojasu, otvorenome moru);
- (e) broj utvrđenih počinitelja;
- (f) broj slučajeva u kojima je izrečena sankcija.

3. *Sažetak, isključivo u svrhu upućivanja, relevantnih dijelova Konvencije Marpol 73/78, koji se ažurira u slučaju da dođe do promjena Konvencije Marpol 73/78 relevantnih za ovu Direktivu.”.*